
PRIIMTI TEKSTAI

P8_TA(2017)0383

Padėtis Maldyvuose

2017 m. spalio 5 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Maldyvuose (2017/2870(RSP))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas dėl Maldyvų, ypač į 2004 m. rugsėjo 16 d.¹, 2015 m. balandžio 30 d.² ir 2015 m. gruodžio 17 d.³ rezoliucijas,
- atsižvelgdamas į Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, kurį Maldyvai yra pasirašę,
- atsižvelgdamas į 1981 m. Jungtinių Tautų deklaraciją dėl visų formų netolerancijos ir diskriminacijos dėl religijos ar įsitikinimų panaikinimo,
- atsižvelgdamas į ES gaires dėl mirties bausmės,
- atsižvelgdamas į 1948 m. Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją, ypač į jos 2, 7 ir 19 straipsnius,
- atsižvelgdamas į 1989 m. JT Vaiko teisių konvenciją,
- atsižvelgdamas į Konvenciją dėl visų rūšių moterų diskriminacijos panaikinimo,
- atsižvelgdamas į JT generalinio sekretoriaus António Guterres 2017 m. liepos 27 d. pareiškimą,
- atsižvelgdamas į 2016 m. vasario 8–9 d. 5-ojo ES ir Maldyvų tarpparlamentinio susitikimo misijos ataskaitą,
- atsižvelgdamas į 2017 m. liepos 25 d. ES delegacijos Maldyvuose kartu su ES valstybių narių ambasadomis ir Kanados, Norvegijos, Šveicarijos ir Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadomis Maldyvuose padarytą pareiškimą dėl padėties Maldyvuose,
- atsižvelgdamas į Europos Komisijos pirmininko pavaduotojos ir Sąjungos vyriausiosios įgaliotinės užsienio reikalams ir saugumo politikai atstovės 2016 m. kovo 14 d.

---

¹ OL C 140 E, 2005 6 9, p. 165.

² OL C 346, 2016 9 21, p. 60.

³ Priimti tekstai, P8_TA(2015)0464.

- pareiškimą dėl buvusio Maldivų prezidento Mohamedo Nasheedo nuteisimo,
- atsižvelgdamas į 2017 m. rugpjūčio 3 d. JT specialiosios pranešėjos neteisminio, neatidėliotino ir savavališko mirties bausmės vykdymo klausimais Agnès Callamard pareiškimas dėl artėjančio egzekucijų atnaujinimo Maldivuose,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 135 straipsnio 5 dalį ir 123 straipsnio 4 dalį,
- A. kadangi ES palaiko ilgalaikius ryšius su Maldivais ir šimtai tūkstančių Europos turistų kasmet keliauja į Maldivus;
  - B. kadangi žmogaus teisių padėtis Maldivuose labai pablogėjo pirmą šalyje demokratišką rinkimą 2008 m. ir nuo tada, kai pirmasis demokratiškai išrinktas prezidentas Mohamed Nasheed 2012 m. buvo nušalintas nuo valdžios;
  - C. kadangi politinės ir pilietinės laisvės buvo pažeistos, opozicijos lyderiai buvo savavališkai suimami, žiniasklaidos atstovai užpuolami, o vis labiau augantis religinis konservatyvumas kaltinamas dėl religijos laisvės ir tolerancijos sumenkimo, nes buvęs Maldivų Pažangos partijos vadovas, Prezidentas Abdulla Yameen ir jo vyriausybė siekti stiprinti savo valdžią;
  - D. kadangi 2017 m. rugpjūčio 22 d. saugumo pajėgos jėga nutraukė Parlamento (Medžliso) veiklą, ką parlamento opozicijos nariai apibūdinamo kaip mėginimą blokuoti pasiūlymą surengti apkaltą Parlamento Pirmininkui;
  - E. kadangi opozicinių partijų nariai, nepriklausomi žurnalistai ir žmogaus teisių gynėjai praneša apie vis stiprėjančius valdžios institucijų, policijos ir ekstremistų grupuočių grasinimus ir išpuolius;
  - F. kadangi 2015 m. kovo mėn. pirmasis demokratiškai išrinktas Maldivų prezidentas Mohamed Nasheed buvo nuteistas 13 metų kalėjimo dėl kaltinimų terorizmu; kadangi 85 parlamento nariai, 12 opozicijos narių yra teisiami, mažiausiai iš trijų atimti pasai ir mažiausiai vienas tebėra savavališkai sulaikytas; kadangi 2018 m. liepos mėn. numatyti Prezidento rinkimai;
  - G. kadangi rūpestį kelia itin politizuotos Maldivų teisminės institucijos, kurios daug metų piktnaudžiavo įgaliojimais ir veikė esamos valdančiosios partijos naudai ir prieš opozicijos politikus; kadangi teisė į teisingą bylos nagrinėjimą vis dar nėra užtikrinama ir kad su šia teise susiję principai yra pagrindiniai teisinės valstybės elementai;
  - H. kadangi 2016 m. rugpjūčio 9 d. Maldivų parlamentas priėmė įstatymą dėl reputacijos ir gero vardo apsaugos ir saviraiškos laisvės, kuriame nustatyti tam tikri apribojimai, susiję su saviraiškos laisve, ir juo vyriausybei suteikiami įgaliojimai atšaukti arba sustabdyti transliuotojams, leidiniams, interneto svetainėms ir kitiems žiniasklaidos šaltiniams išduodamas licencijas;
  - I. kadangi 2016 m. rugpjūčio mėn. Maldivų prezidentas ratifikavo keletą susirinkimų laisvės įstatymo pakeitimų, kuriais apribodamas vietų, skirtų teisėtoms protesto manifestacijoms, skaičius;
  - J. kadangi Tarpparlamentinės sąjungos komitetas parlamentų narių žmogaus teisių klausimais įvardijo Maldivus kaip vieną iš daugiausiai išpuolių prieš opozicijoje esančius parlamento narius vykdančių šalių, kurioje opozicijos politikai reguliariai

bauginami, suimami ir kalinami; kadangi žodžio laisvei, žiniasklaidos laisvei, asociacijų laisvei ir demokratiniam pliuralizmui kyla vis didesnis pavojus, nes suimti šimtai protestų prieš vyriausybę dalyvių ir jiems pateikti kaltinimai; kadangi daugėja įrodymų, kad kaltinimai, pateikti prezidento A. Yameeno politiniams oponentams, galėjo būti pagrįsti politiniais motyvais;

- K. kadangi prezidentas A. Yameen ne kartą pareiškė savo ketinimą atnaujinti valstybės sankcionuojamą mirties bausmės vykdymo praktiką ir taip nutraukti 60 metų trunkantį moratoriumą; kadangi Ramiojo vandenyno regione mirties bausmę yra panaikinusios dvidešimt valstybių, o kitos septynios mirties bausmės praktiškai nevykdo;
  - L. kadangi mažiausiai 20 asmenų šiuo metu yra nuteisti mirties bausme Maldyvuose, ne mažiau kaip penki iš jų sulaikymo metu buvo jaunesni nei 18 metų; kadangi pagal Maldyvų teisę, priešingai nei pagal tarptautinę teisę, leidžiama nuteisti nepilnamečius mirties bausme, bausmės vykdymą atidedant iki kol nepilnamečiai sulauks 18 metų amžiaus; kadangi JT specialioji pranešėja neteisminio, neatidėliotino ir savavališko mirties bausmės vykdymo klausimais paragino Maldyvų vyriausybę neatnaujinti mirties bausmės vykdymo;
  - M. kadangi bent trimis atvejais, t. y. Husseino Humaamo Ahmedo, Ahmedo Murratho ir Mohamedo Nabeelio bylose, Aukščiausiasis Maldyvų teismas patvirtino mirties bausmės teismų procesuose, kurie neatitiko tarptautiniu mastu pripažintų standartų; kadangi šiems trims asmenims šiuo metu neišvengiamai gresia mirties bausmė;
  - N. kadangi Tarptautinė teisininkų komisija neseniai pasmerkė 56 Maldyvų advokatų, sudarančių trečdalį praktikuojančių šalies advokatų, suspendavimą, nes jie visi prisidėjo prie raginimų vykdyti teismines reformas, kuriomis siekiama užtikrinti teismų nepriklausomumą;
  - O. kadangi nerimą kelia tai, jog didėja radikalų islamistų karingumas, taip pat tai, kad daug radikalizuotų jaunų vyrų ir moterų tariamai prisijungė prie IS/Da'esh;
  - P. kadangi tinklaraštininkas ir vyriausybės kritikas Yameen Rasheed buvo nužudytas 2017 m. balandžio 23 d.; kadangi žurnalistas Ahmen Rilwan nuo 2014 m. rugpjūčio mėn. yra dingęs be žinios ir baiminamasi, kad jis yra negyvas; kadangi tinklaraštininkas Ismail Rasheed buvo subadytas peiliu ir sužeistas 2012 m.;
1. reiškia gilų apgailestavimą dėl blogėjančios politinės ir žmogaus teisių padėties Maldyvuose ir dėl vis labiau autoritarinio Prezidento Abdullo Yameeno ir jo vyriausybės valdymo, nes taip buvo sukurta baimės atmosfera ir sunaikinti šalies per pastaruosius metus pasiekti laimėjimai žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės srityje, ypač atsižvelgiant į rinkimus, kurie turėtų būti surengti 2018 m.;
  2. smerkia, kad 2016 m. priimtas garbės ir orumo įžeidimo ir žodžio laisvės įstatymas, kuriuo siekiama pažaboti saviraiškos laisvę ir 2016 m. priimtus susirinkimų laisvės įstatymo pakeitimus, kuriais apribojama susirinkimų laisvė; ragina Maldyvų vyriausybę visus nacionalinius teisės aktus suderinti su tarptautine žmogaus teisių teise ir panaikinti ar pakeisti pirmiau minėtus teisės aktus;
  3. apgailestauja dėl represijų, kurių imamasi prieš politinius oponentus Maldyvuose, ir ragina vyriausybę panaikinti visus kaltinimus buvusiam Prezidentui Mohamedui Nasheedui ir nedelsiant ir besąlygiškai išlaisvinti visus asmenis sulaikytus dėl politinių

priežasčių, įskaitant Jumhoory partijos vadovą Qasimą Ibrahimą; primena vyriausybei jos tarptautinius įsipareigojimus gerbti pagrindines laisves ir teises, prisiimtus pagal Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių paktą, įskaitant minimalias sąžiningo teismo proceso garantijas;

4. ragina Aukščiausiąją Maldyvų teisumą nedelsiant atšaukti 56 advokatų, kuriems ši priemonė dar taikoma, suspendavimą 2017 m. rugsėjo mėn.; dar kartą ragina vyriausybę užtikrinti visišką teismų sistemos nepriklausomumą ir nešališkumą ir užtikrinti visų piliečių teisę į teisingą ir skaidrų teisingumą, nepriklausomą nuo politinės įtakos;
5. pakartoja, kad ES tvirtai visais atvejais be išimties nepritaria mirties bausmei; ragina visame pasaulyje panaikinti mirties bausmę; griežtai smerkia pranešimą dėl mirties bausmės atnaujinimo Maldivuose ir primygtinai ragina Maldivų vyriausybę ir parlamentą laikytis mirties bausmės moratoriumo, kuris galioja jau daugiau kaip 60 metų;
6. ragina Komisiją ir valstybes nares viešai paraginti prezidentą A. Yameeną ir Maldivų vyriausybę persvarstyti visus mirties bausmės atvejus, siekiant užtikrinti, kad būtų paisoma tarptautiniu mastu pripažįstamos ir Konstitucijos garantuojamos teisės į teisingą bylos nagrinėjimą; ragina vyriausybę nedelsiant panaikinti visus kaltinimus, susijusius su mirties bausmėmis, nepilnamečiams ir uždrausti mirties bausmės vykdymą nepilnamečiams nusikaltėliams;
7. mano, kad vienintelis būdas spręsti blogėjančios demokratijos, žmogaus teisių ir laisvių padėties Maldivuose klausimą yra tikro dialogo, įtraukiančio visas politines partijas ir kitus pilietinės visuomenės vadovus, procesas;
8. ragina Maldivų vyriausybę gerbti ir visapusiškai remti teisę protestuoti, taip pat saviraiškos, asociacijų ir susirinkimų laisvę, sąžinės laisvę bei religijos ir tikėjimo laisvę, nepriklausomai nuo daugumos religijos;
9. ragina Maldivų vyriausybę panaikinti tvarkos prižiūrėtojų, kurie ėmėsi smurto prieš religinę toleranciją skatinančius žmones, taikius protestuotojus, kritišką žiniasklaidą bei pilietinę visuomenę, nebaudžiamumą;
10. smerkia priverstinį Maldivų parlamento (Medžliso) uždarymą jo nariams ir išrinktų Parlamento narių persekiojimą, bauginimą ir suėmimus;
11. smerkia nuolatinį bauginimą ir grasinimus, nukreiptus prieš žurnalistus, tinklaraštininkus ir žmogaus teisių gynėjus Maldivuose, reporterių suėmimus, reidus į naujienų tarnybas ir jų priverstinį uždarymą;
12. ragina vyriausybę užtikrinti nešališką ir nepriklausomą Yameeno Rasheedo mirties ir Ahmedo Rilwano pagrobimo tyrimą, siekiant nustatyti visus kaltus asmenis ir patraukti juos baudžiamojon atsakomybėn;
13. ragina Maldivų valdžios institucijas užtikrinti, kad Maldivų žmogaus teisių komisija, Nacionalinė sąžiningumo užtikrinimo komisija ir rinkimų komisija galėtų veikti nepriklausomai ir be valdžios kišimosi; ragina Maldivų vyriausybę visapusiškai bendradarbiauti su JT žmogaus teisių institucijomis, įskaitant specialiąsias procedūras ir Vyriausiojo žmogaus teisių komisaro biurą;
14. ragina ES visapusiškai naudotis visomis turimomis priemonėmis, kad būtų skatinama

pagarba žmogaus teisėms ir demokratijos principams Maldyvuose, be kita ko, apsvaustant galimybę nustatyti laikinas individualias tikslines sankcijas asmenims, kurie pažeidžia žmogaus teises;

15. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, Europos išorės veiksmų tarnybai, Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, ESBO/ODHIR, Europos Tarybai ir Maldyvų vyriausybei.